

Roll No. ....

E-3405

**B. A. (Classics) (Part III)
EXAMINATION, 2021**

VEDA

(Optional)

Paper Second

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 75

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. अधस्तनेषु मन्त्रेषु सनिर्वचनं मन्त्रत्रयं व्याख्यायताम्— 25

(क) आपान्तमन्युस्तृपल प्रभर्मा धुनिः शिमीवाञ्छरुमाँ ऋजीषी ।

सोमोविश्वान्यतसा वनानि नार्वगिन्द्रं प्रतिमानानि देभुः ॥

(ख) उतासि मैत्रावरुणो वसिष्ठोश्या ब्रह्मन् मनसोऽधिजातः ।

द्रप्सं स्कन्नं ब्रह्मणा दैव्येन विश्वदेवाः पुष्करेत्वादन्त ॥

(ग) प्रीणीताश्वान् सुहितं जयाथ स्वस्तिवाहं रथवित् कृणुध्वम् ।

द्रोणाहाव मवतमश्मचक्रमंसत्रकोशं सिञ्चिता नृपाणाम् ॥

P. T. O.

- (घ) इन्द्रासोमा समघशं समभ्यघं तपुर्ययस्तु चरुरग्निवाँ इव ।
ब्रह्मद्विषेक्रव्यादेघोरचक्षसे द्वेषो धत्तमनवायं किमीदिने ॥
- (ङ) कृणुष्व पाजः प्रसितिं न पृथ्वीं याहि राजेवामवाँ इभेन ।
तृष्वीमनुप्रसितिं द्रूणानोऽस्तासि विध्य रक्षसस्तपिष्ठैः ॥
- (च) अरायिकाणे विकटे गिरिं गच्छ सदान्वे ।
शिरिंबिठस्य सत्वभिस्तेभिष्ट्रा चातयामसि ॥

2. अधोलिखितेषु पदेषु यास्कमनुसृत्य चतुर्णां निर्वचनं लिखत— 15

- (i) वनुश्यति
(ii) सोमो अक्षाः
(iii) अर्कः
(iv) काणुका
(v) निचुम्पुणः
(vi) वृकः
(vii) उपलप्रक्षिणी
(viii) बकुरः

3. अधोलिखितेषु सूत्रेषु सूत्रद्वयस्य विवेचना विधेया—

15

- (i) वरासाप्

- (ii) गृल्
- (iii) ध्रादिपरः
- (iv) दैव्येकम्

4. अधस्तनेषु पञ्चसूत्राणि सोदाहरणानि संस्कृतभाषया
व्याख्येयानि— 20

- (i) प्राजापत्याष्टौ ।
- (ii) द्वौ द्वौ साम्नां वर्धत ।
- (iii) चतुरश्चतुरः प्राजापत्यायाः ।
- (iv) जह्लादासुरी ।
- (v) गायत्र्या वसवः ।
- (vi) द्वौ नवकौ षट्कश्च नागी ।
- (vii) विपरीता वाराही ।
- (viii) न्यङ्कुसारिणी द्वितीयः ।
- (ix) विराजौ गायत्रौ च ।
- (x) उपरिष्ठाज्ज्योतिरन्त्येन ।